

Тема 10. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД І ЗАКОНОДАВСТВО В УКРАЇНІ В 1936-1991 рр.

Конституція УРСР 1937 р. Карпатська Україна (Республіка). Августин Волошин. Проголошення відновлення Української держави 30 червня 1941 р. у Львові.

Міжнародні та внутрішні фактори набуття Україною державного суверенітету, прийняття її в ООН і включення у світову політику. Завершення збирання основних українських земель у межах СРСР і адміністративно-репресивне вирішення територіальних проблем. Операція “Вісла”. Агонія сталінізму та наростання опору і національно-визвольного руху в Україні, діяльність ОУН-УПА, Українська Головна Визвольна Рада (УГВР).

Новий виток сталінських репресій та російщення України. Голод 1946-1947 рр. Місія Л.М.Кагановича в Україні. Дальша мілітаризація економіки України і прив’язування її до союзного комплексу, варварське використання природних багатств і трудових ресурсів, ігнорування екологічних наслідків сталінського плану перетворення природи. Насильницька атеїзація населення. Заборона Української Автокефальної Православної Церкви та Української Греко-Католицької Церкви.

Хрущовська “відлига” і спроби лібералізації радянського суспільства шляхом критики культу особи, збереження тоталітарного режиму і зміцнення унітарної держави. Конституція УРСР 1978 р. Рух шістдесятників за відродження української культури. Реанімація сталінізму в 70-х – на початку 80-х років. Дисидентський рух в Україні і боротьба з інакомисленням. Відновлення політичних репресій, форсування асиміляторських процесів в Україні.

Тема 11. ПРОГОЛОШЕННЯ І УТВЕРДЖЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ. ПРИЙНЯТТЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Криза сталінської моделі соціалізму, тоталітаризму і командно-адміністративних методів управління економікою та спроби М.С.Горбачова утвердити нове мислення, реформувати і демократизувати радянську політичну систему. Консерватизм керівництва КПУ та УРСР у проведенні перебудови і забезпеченні гласності. Аварія на Чорнобильській АЕС як виклик радянській системі, вияв її кризи.

Наростання революційної ситуації в Україні. Гельсинська Спілка, Народний Рух України, виникнення багатопартійності. Розгортання боротьби за національно-державне відродження України. Лібералізація виборчої системи виборів до Верховної Ради СРСР, Верховної Ради УРСР, місцевих Рад. Перемога Демблоку в ряді регіонів України і нова розстановка політичних сил. Прийняття Верховною Радою 16 липня 1990 р. Декларації про державний суверенітет України. Спроба путчу в Москві, припинення діяльності КПРС і КПУ.

Прийняття 24 серпня 1991 р. Верховною Радою України Акту проголошення незалежності України. Підтвердження Акту незалежності України Всеукраїнським референдумом 1 грудня 1991 р. Вибори Президента України. Розпад Союзу РСР і заснування співдружності незалежних держав (СНД).

Утвердження статусу незалежної України. Міжнародне визнання України. Розбудова Збройних Сил України. Боротьба за встановлення рівноправних відносин з Росією, іншими державами. Україна і діаспора. Всесвітні форуми українців.

Становлення президентської влади і утворення нових державних структур. Державна символіка і відмова від символів тоталітарного режиму. Розширення форм вживання української мови. Закон про національні меншини. Релігія і духовність.

Правові засади переходу до ринкової економіки, реформування власності. Грошова реформа. Труднощі в проведенні економічної реформи і фінансової політики України.

Підготовка нової Конституції України, її прийняття Верховною Радою 28 червня 1996 р. Подальша законотворчість та реформи в Україні.

Історичне значення та уроки боротьби українського народу за свою незалежність, соборність і державність, проведення політичних і економічних, адміністративних реформ оновлення освіти, науки, всього духовного життя.